

Social integrering av människor med psykiska problem

**Lägesrapport
Pr. 31.12.10**

INNHALDSFORTEGNELSE

VERKSAMHETS MÅL OCH RESULTAT	1
Prosjektets mål	1
Delmål for perioden	1
Oppnådde resultat	1
Generelt (tabell1)	2
Resultater innenfor ulike delprosjekter (tabell 2)	6
Indikatorer (tabell 3)	10
Vurderinger	10
Informationsinsatser og skyltning av projektet	11
Övriga mål	11
Grenseregionalt samarbeid	11
Övriga förväntade resultat och effekter	11
PERIODENS VERKSAMHETER OCH KOSTNADER	11
Planlegging og administrasjon	11
Møter	11
Nettverkssamlinger	11
Webarbeid	11
Evalueringsarbeid	12
TID- OCH AKTIVITETSPLAN	12
Plan i henhold til beslut (tabell 4)	12
Konkretisert framdriftsplan (tabell5)	13

VERKSAMHETS MÅL OCH RESULTAT

PROSJEKTETS MÅL

1. Genom detta projekt vill man bidra till att utvikle erjudanden/tiltak inom sysselsättning/dag verksamhet/arbete, fritidsaktiviteter och övrig social gemenskap, samt medverka till att bryta utanförskapet från samhället för personer med psykiska problem.
2. Utvikle, prøve ut og evaluere tjenester og tiltak som kan bidra til økt integrering av mennesker med psykiske problemer og derved forbedre den sosiale og helsemessig situasjon for denne del av befolkningen
3. Styrke kunnskapen om hvordan ulike integrerende tiltak virker hver for seg og samlet overfor valgt målgruppe
4. Øke kompetansen hos tjenesteutøvere og brukere om hvordan tjenestesystemet fungerer i forhold til integrering
5. Utvikle brukerorganiseringen og brukerinnsflytelse, spesielt blant ungdom.

DELMÅL FOR PERIODEN

1. Videreføre aktiviteter som er startet
2. Gjennomføre brukertreff
3. Underveisevaluering
4. Videreutvikle grenseoverskridende samarbeid mellom deltakere og samarbeidspartnere
5. Avklare omdisponeringer i forhold til status på økonomien i hht. opprinnelig plan
6. Planlegge studietur

OPPNÅDDE RESULTAT

Nedenfor har vi beskrevet de hittills oppnådde resultatene med utgangspunkt i projektets mål. Vi har også gjort en bedømmning om målene kommer att nås vid projektslut samt forklarat og kommenterat eventuelle avvikelser .

For å gjøre de hele mer oversiktlig har vi valgt å sette dette opp i tabeller samt gi en mer utfyllende beskrivelse.

GENERELT (TABELL1)

Mål		Resultater
1	Utveckla erbjudanden/tiltak inom sysselsättning/dag verksamhet/-arbeite, fritidsaktiviteter och övrig social gemenskap	Vi har utviklet tiltak og er i gang med å utprøve disse i praksis. Se nærmere beskrivelse nedenfor,
2	Utvikle, prøve ut og evaluere tjenester og tiltak som kan bidra til økt integrering av mennesker med psykiske problemer	Vi er i gang med evalueringsprosessen. Det er utarbeidet en rekke delrapporter. Jfr. metod og åtgärder
3	Styrke kunnskapen om hvordan ulike integrerende tiltak virker hver for seg og samlet overfor valgt målgruppe	Vi har hatt forelesning om case management, sosialintegrering, sosiale medier og diskusjon om ulike tilnærmingmåter i prosjektet.
4	Øke kompetansen hos tjenestutøvere og brukere om hvordan tjenestesystemet fungerer i forhold til integrering	Brukere og tjenestutøvere har deltatt på samlinger og forelesninger. Det har vært et eget brukertreff. Det har også vært gjennomført en utdanningsdag for personal innen forvaltningsovergripende områder med over 200 deltakere. Det er også en egen deltidsutbildning i samarbeid med Mittuniversitetet for personal, brukere og anhøriga
5	Utvikle brukerorganiseringen og brukerinnflytelse, spesielt blant ungdom	Vi har hatt brukerorganisasjonene med på møter og nettverkssamlinger. Prosjektet støtter RSMH i deres arbeid att utveckla och driva sinverksamhet/förening. Det er oppnådd betydelige framskritt i hvordan RSMH fungerer i løpet av prosjektet, se nedenfor.
Delmål		
1	Gjennomføre oppstart og organisering av prosjektet	Alle sider av og prosjektet er i gang. To delprosjekter er omorganisert. Det er søkt om omdisponeringer, se egen søknad.
2	Beskrive utgangspunkt ved prosjektoppstart i delprosjektene	Dette er gjennomført.
3	Videreutvikle prosjektplanene og evalueringsdesign	Alle delprosjektene har oppdatert sine prosjektplaner, se hemsidan. http://www2.tisip.no/integrering
4	Etablere samarbeid mellom deltakere og samarbeidspartnere	Det er avholdt en rekke møter, nettverkssamlinger samt møte med samarbeidspartnere som NAV, arbeidsformidlingen etc. se nedenfor. Det har også vært møte med representanter for Mentorprosjektet. Det er etablert et grenseoverskridende samarbeid ved hjelp av sosiale medier som facebook og wikispace

Metodisk tenkning i prosjektet

Nedenfor har vi kort omtalt sentrale deler av den metodiske tenkningen i prosjektet.

Sosial integrering

Integrering skjer i møtet mellom individer og grupper i samfunnet i ulike roller og posisjoner og på ulike arenaer. Møte mellom individer er sannhetens øyeblikk mht. integrasjon. Kommunikasjon, kroppsspråk og ansiktsuttrykk bidrar til å fremme forståelse, trygghet og positive relasjoner, eller til å understreke avstand, avvisning, utrygghet, utstøting og konflikt.

Ofte er det slik at makten mellom de som møtes er ulikt fordelt. Noen har makt til å definere situasjonen og de reglene som skal gjelde, mens noen må forsøke å tilpasse seg situasjonsdefinisjonen og de reglene som andre har bestemt. Samhandlingsregler kan virke ekskluderende eller inkluderende.

Det pågår en faglig debatt om hvorvidt man først må være kvitt psykiske problemer gjennom behandling, eller hvor vidt man bør inkluderes i integrerende tiltak først for så gradvis å overvinne psykiske problemer/ rusproblemer etter hvert som man får en mer verdsatt livssituasjon og rolle.

Det synes som den siste tilnærmingen er den som har størst oppslutning i dag, men element av den første tenkningen kan likevel være tilstede i ulike situasjoner. Det kan være vanskelig å balansere krav til å vise vilje til deltakelse på tjenesteapparatets premisser og behovet for aksept, hjelp, tilrettelegging og støtte for å overvinne vanskene.

Supported Employment, eller "Arbeid med bistand" som metoden benevnes som i Norge, er en tilnærmingstype/metode for å fremme integrering i arbeidslivet. Metoden har i de senere år vært benyttet i arbeidet med å integrere personer med store bistandsbehov i arbeidslivet. I begynnelsen ble Supported Employment hovedsakelig benyttet i forhold til utviklingshemmede, men har etter hvert blitt lagt til grunn også i forhold til andre marginaliserte grupper, deriblant personer med psykiske og sosiale vansker, Spjelkavik. (2002) "Evalueringsrapport av Arbeid med Bistand". Arbeid med bistand er også omtalt i Nasjonal strategiplan for arbeid og psykisk 2007-2012 (s. 34) som en sentral metode i tilknytning til Vilje Viser Vei tiltakene i Oslo og Trondheim Også i Sverige ved MICA-senteret er tenkingen i tilknytning til Supported Employment sentral i forhold til tilrettelegging og oppfølging av brukerne.

Selv om det kan være mange årsaker til at ungdom ruser seg og får psykiske vansker, viser erfaring at over tid vil ungdommer med slike problemer lett falle utenfor både skole og arbeidsliv og havne i en ond sirkel, hvor problemene lett forsterker hverandre. Det har også vært en faglig debatt om hvor vidt de unge først må være kvitt problemene gjennom behandling, evt. holdnings og atferdsendringer, eller hvor vidt de skal inkluderes i integrerende tiltak straks for så gradvis å overvinne rusproblemer og psykiske problemer etter hvert som de får en mer verdsatt livssituasjon.

Det synes som den siste tilnærmingen er den som har størst oppslutning i dag, men element av den første tenkningen kan likevel være tilstede i ulike situasjoner. Det kan være vanskelig å balansere krav til å vise vilje til deltakelse på tjenesteapparatets premisser og behovet for aksept, hjelp, tilrettelegging og støtte for å overvinne vanskene.

Om dette kan det sies mye, men behovet for et godt utviklet og gjennomtenkt tiltaksapparat er utvilsomt til stede, både i forhold til primær forebygging, og sekundær forebygging samt integrering og rehabilitering av ungdommer med rus og psykiske problemer.

Som støtte for tenkningen vises det også til den svenske utredningen "Unga utanför" (SOU 2003:92).

Et sentralt begrep i disse føringene er **VSR eller Verdsetting av Sosiale Roller** (Wolfensberger 1998). VSR kan ses på som en operasjonalisering av normaliseringsbegrepet og tar sikte på en optimal sosial rolle ut fra individets begrensninger og muligheter. Integrering er et sentralt begrep innen dette - hvor målet er at marginaliserte integreres i normalsamfunnet på alle arenaer. Relatert til ungdom

betyr det de skal ha sitt skole-, arbeid- og fritidstilbud integrert med jevnaldrende i samfunnet ut fra til egne ønsker, behov og ferdigheter.

Normalisering relateres således til deltakelse i sosialt liv på ulike arenaer, noe som krever sosiale ferdigheter, aksept og verdsetting for å kunne fungere.

Sosiale ferdigheter er de ferdighetene som er nødvendig for å kunne fungere sosialt i samfunnet generelt og ikke minst i familielivet, skole og et arbeid, men også i fritid i omgang med kamerater og andre. Dette vil som regel gi den enkelte større mulighet for fullverdig deltagelse og et meningsfullt liv. Som individer vil vi alle oppleve jevnlig endringer i sosiale betingelser og krav gjennom livet, noe som krever utvikling av ny kompetanse. Den som ikke mestrer å tilegne seg dette vil lett kunne marginaliseres og havne i sosialt devaluerte roller og oppleve devalueringprosesser (Wolfensberger 1998).

Selv om denne prosessen kan arte seg noe ulikt for den enkelte er dette sentrale trekk ved en marginaliseringsprosess, som mange både barn, unge og voksne opplever. En del av de ungdommene vi har kommet i kontakt med gjennom dette prosjektet har opplevd mange nederlag og devaluering fra omgivelsene. Som en følge av devalueringprosessen har de etter hvert også blitt preget av selvstigmatisering og mangel på selvtillit. (Wolfensberger, 1998)

Mestring er som regel det motsatte av sosial devaluering. Hovedsiktemålet med læring av sosiale ferdigheter bør være å bidra til et bedre liv. Ved å tilegne seg ferdigheter for anvendelse på viktige sosiale arenaer, kan den enkelte bli oppfattet som mer interessant, bidragsyter og attraktiv og derved sikre seg mest mulig fullverdig deltagelse på de ulike arenaer, dvs. forebygge mot utstøting, devaluering og negativ stigmatisering. Det er også et håp at opplevelsen av mestring skal være med på å styrke selvtillit og selvfølelse hos den enkelte når en lærer seg nye ferdigheter.

Metodisk gjennomføring

Nedenfor er angitt hvordan denne tenkningen er implementert i hvert delprosjekt.

Evaluering av Aktiv start /KID-kurs

Deltakerne blir sluset inn i verdsette roller som kursdeltakere hvor de får opplæring både individuelt og i grupper i forhold til å utvikle en bedre forståelse av egne problemer og få større tro på egne krefter. Synet på seg selv blir testet før og etter oppstart.

Evaluering av tiltaksarrangører

Ulike tiltaksarrangører bruker forskjellige metoder i arbeidet med å styrke de unges muligheter til å få innpass i arbeidslivet og å få i gang en prosess som leder i retning av dette. Ved Euroskolen jobbes de med gruppeprosesser med teori og praksis i ordinært arbeidsliv. Det legges vekt på at de unge får vedsatte sosiale roller og individuell oppfølging. Opplevelse av mestring og personlig utvikling/vekst er sentralt.

Stavne bruker en modell med arbeidssosialisering gjennom faste praksisplasser med tett individuell oppfølging ved Valenlyst sykehjem. De får prøve seg på en ordinær arbeidsplass samtidig som personene rundt dem er vel forberedt og med erfaring med

psykiske problemer. Også her forsøker man å initiere en positiv utviklingsprosess og få til mestring ved hjelp av bistand.

Stavene har også etablert et tilbud ved et ordinært skomakerverksted. Gjennom en delvis skjermet deltakelse her og opplæring får deltakere tilført ferdigheter i reparasjonsarbeid og opplevd å mestret dette. De får styrket selvtilliten og sosialisert seg til å delta i arbeidslivet i skomakerrollen. Modellen er en form for arbeid med bistand.

Evaluerings og utvikling av reisverket

Dette er et lavterskeltilbud for personer i aktiv behandling. De er de lokale DPSene som søker de inn. Deltakelse her er et første trinn i en tiltakskjede for rehabilitering til arbeidslivet. Det legges vekt på at deltakelse i tilbudet skal gi en motivasjon for å orientere seg i retning av arbeidslivet. Oppmøte er frivillig alt etter hvordan deltakerne vurderer sin egne dagsform. De får oppleve seg selv i en annen og mer verdsatt rolle enn pasientrollen. Det at det utbetales motivasjonspenger har bidratt til å forsterke denne opplevelsen. Tiltaket krever et tett samarbeid mellom NAV, behandlingstjenestene og tiltaksarrangør for å fungere optimalt. Fra 01.januar 2011 er det gjort endringer i tiltaket for å styrke dette,

Utvikling av tiltak og tjenester for marginalisert ungdom

Også her er det behov for et tettere samarbeid mellom ulike instanser i Stjørdal for å motvirke marginalisering og spesielt bruk av rusmidler er fokusert. Det vektlegges å bidra til integrering i fritid, skole og arbeid gjennom oppsøkende virksomhet i fritiden og spesielle fritidstilbud, oppfølging i skolen og tilrettelagte arbeidsplasser. En sentral strategi er å styrke samarbeidet mellom ulike aktører i lokalsamfunnet. Det legges vekt på både å forebygge og rehabilitere.

Utvikling av arbeids- og aktivitetstilbudet i regi av MICA-senteret
Evaluerings og utvikling av tilbudet ved fritid/rekreasjon K2

KBT-senteret

Dette er et brukerstyrt senter som fokuserer på opplæring og evalueringer gjennomført av brukere. Deltakelse her gir muliggjør å gå inn i verdsatte sosiale roller og oppleve mestring og innflytelse. Delprosjektet har avsluttet sin virksomhet i forhold til interregprosjektet.

Boende Område Torvalla

Område Torvalla använder sig mycket av både integreringsteorin och med mestringsteorin. Man försöker få de boende att bli mera aktiva, att de skall vara med i planering av aktiviteter och vardagssysslor. Man använder sig av individuellt arbetssätt kring de boende för att få dem att känna att det är deras val och önskemål som styr, så långt det är möjligt. Detta ökar brukarmedverkan och stärker den enskilde att våga och vilja utvecklas som självständig individ i samhället. Man ger de boende möjlighet att prova nya saker, träffa nya vänner osv. Detta i sin tur gör att de boendes självkänsla och självförtroende stärks.

K2/fritid och rekreation

Här arbetar man mycket med mestrings-begreppet. Att få chans att prova på och samtidigt hitta nya intressen, se nya möjligheter och även hitta nya vänner.

MICA

Mica har arbeidet fram en egen modell- tre-stegsmodellen som man arbeider utifrån. Denna modell/metod är nyligen utvärderad av Malmö högskola och man kom fram till att modellen ger brukarna en bra möjlighet till utveckling utifrån sina egna förutsättningar. Modellen bygger på mycket på integrering i den öppna arbetsmarknaden men med stöd från Micas verksamhet.

RSMH

Delprojektet RSMH arbeider mycket med integrerings teorin. Att man skall känna tillhörighet, och kunna känna att andra vet hur ens situation är, är väldigt viktig. Att man respekterar att människor kan må olika från dag till dag, men att alla ändå har något att ge är också viktig. RSMH arbeider mycket med aktiviteter som medlemmarna själva önskat såsom middagsträffar samt andra fritidsaktivitet. Man arbeider också mycket med "kamratstöd" till medlemmarna. Muligheter for å ta del i verdsatte sosiale roller i brukerorganisasjonen er også viktig få å blir mere intergrert i ssamfunnet.

Samarbetet

Når det gjelder svenska sidan, har vi valgt å samarbeide når det gjelder delprosjekten, gjennom gemensamma prosjektutflykter/brukarträffar varje måned. Dessa utflykter er valgt av brukarna själva og de er med i planeringen kring utförandet. Deltagare från varje delprosjekt har varit representerade på alle utflykter (se bilagor for mera informasjon kring utflykterna) Vi har även valgt å satsa mycket på "Öppet hus" verksamhet for å nå flere deltagare. For mange kan det vara svært å gå iväg på en aktivitet, spesielt om det redan er en homogen gruppe som brukar utföra aktiviteten. Det kan kännas jobbigt og svært og istället for å gå iväg väljer man å stanna hemma. Når vi haft öppet hus har vi märkt å det kommer mange nye "deltagare" varje gång vilket är jätteroligt!

Den stora vinsten med de gemensamma träffarna är å deltagarna själva visa på/berätta hur det är, å eksempelvis ha ett boende, hur det er å ha sysselsättning via Mica osv. Det er å veldigt bra sätt å få bort fordomar og okunnskap mellom deltagarna själva. RSMH har varit veldigt aktive i dette arbeide og gjort å veldigt bra jobb!

Samarbeid og erfaringsutveksling mellom Mittuniversitetet og TISIP/HiST

Prosjektet vektlegger kompetanseoverføring innen for dette feltet mellom deltakerne og regionene. Felles kurs om sosial integrering og brukerundersøkelser samt veiledning av deltakere. Dokumentasjon og formidling står sentralt. Målet er å ferdigstille en antologi for å dokumentere erfaringene i interregprosjektet i løpet av 2011/våren 2012,

RESULTATER INNENFOR ULIKE DELPROSJEKTER (TABELL 2)

	Delprosjekt	Deltaker	Mål	Resultat
1	Evaluerings av Aktiv start /KID-kurs	Trond-heim kommune	Utvikle evalueringsdesign	Dette er avklart
			Kartlegge tiltaket for å en bedre forståelse av tiltaket	Er i gang med kartleggingen
			Gjennomføre brukerundersøkelse og undersøkelse i tjenesteapparat	Er gjennomført. Utkast til rapport foreligger
			Bidra til å styrke samhandling mellom involverte i tiltaket	Tiltaket er omorganisert
			Bidra til å videreutvikle tiltaket	Tiltaket har fått nytt design og innhold med fokus på individuell mestring av psykiske problemer
			Prøve ut metoder for styrking av deltakerkompetanse	Tiltaket er omorganisert og

				videre føres i regi av opfølgings-tjenesten på Heimdal/Lerkendal
			Erfaringsutveksling med andre delprosjekter i Interregprosjektet	Prosjektet har deltatt i efaringsutveksling
2	Evaluerings- og tiltaks-rangører	NAV- Sør-Trøndelag	Avklare hvilket tiltak som skal evalueres	Dette er avklart
			Utvikle en evalueringsdesign	Dette er avklart
			Kartlegge tiltaket gjennom dokumentgjen-nomgang og samtale med sentrale innfor-manter	Dette er i gang. Har gjennomført intervjuer
			Gjennomføre undersøkelser med utvalgte respondenter	Dette er i gang. Delrapport foreligger
			Presentere resultatene fra evalueringen	Har hatt presentasjon av disse for NAV
			Oppfølging av resultater og implementering	Resultater er formidlet tilbake til NAV som kan nyttiggjøre seg disse..
			Erfaringsutveksling med andre delprosjekter i Interregprosjektet	Dette er gjennomført. Det skrives en rapport/ kapittel om prosjektet.
3	Evaluerings- og utvikling av reisverket	KIM-senteret	Utvikle evalueringsdesign	Dette er fullført
			Få bedre kjennskap til hvordan tiltaket fungerer og hvilke utfordringer man møter i forbindelse med utvikling av tiltaket	Dette er i gang Har gjennomført møter og observasjon
			Gjennomføre en evaluering/utviklingsprosess for å få fram brukernes/ansattes erfaringer med tiltakene	Første og andre runde med datainnsamling/gjennomført
			Finne ut nytten av deltakelse i tiltaket Reisverket i regi av KIM-senteret kan ha for behandlings- og rehabiliteringsforløp, behandlingsinnhold for bruker og for samarbeid mot behandlere?	Datainnsamling gjennomført – baseline og utkast til delrapport foreligger
			Bidra til å utvikle tiltak som gir folk en ny start i forhold til arbeidslivet og i sosial fungering	Det er gjort en justering av tiltaket.
			Erfaringsutveksling med andre delprosjekter i Interregprosjektet	Dette er gjennomført. Det skrives et kapittel om prosjektet
	Deltaker	Deltaker	Mål	Resultat
4	Utvikling av tiltak og tjenester for marginalisert ungdom	Stjørdal kommune	Kartlegge situasjonen mht. samarbeid og tiltak	Dette er gjennomført
			Utvikle en evalueringsdesign	Dette er gjort
			Gjennomføre en evaluerings/utviklings-prosess	Datainnsamling og møter er gjennomført. Det foreligger utkast til delrapport
			Styrke samhandling mellom ulike deler av tjenesteapparatet som arbeider med ungdom og psykisk helse i Stjørdal	Det pågår en prosess i Stjørdal hvor dette er fokusert på
			Bidra til å utvikle relevante tiltak for målgruppen på bakgrunn av bruker-undersøkelse og undersøkelse i tjenesteapparatet	Man har blitt enig om at vi konsentrerer oss om å videreutvikle eksisterende tiltak. Situasjonen for denne målgruppen er blitt satt på den politiske dagsorden
			Prøve ut metoder og tiltak for sosial integrering og styrking av deltakerkompetanse blant utsatte unge	Man er i ferd med å sette i gang tiltak, spesielt rettet mot rus.
			Erfaringsutveksling med andre delprosjekter i Interregprosjektet	Dette er gjennomført. Det er behov for å knytte politi og arbeids-formedling i Sverige til prosjektet
5	Utvikling av arbeids- og aktivitets-tilbudet i regi av MICA-senteret	Öster-sund kommunRSM H	Att identifiera vilka problem/utmaningar som finns för personer med psykiska problem att integreras i arbetslivet.	Deter är genomförda fokusgrupper, djupintervjuerna. Det är tänkt att genomföras via brukar-evaluering så kallat BSB
			Att identifiera vilka aktörer som arbetar inom området och hur vi kan kompletterat varandra.	Detta arbetet fortgår. Aktörerna informerar om sina respektive verksamheter på personalmöten/träffar osv. Vi har också varit och besökt några andra aktörer samt deltagit på flera konferenser för att vidga nätverket ännu mera!
			Genomföra kompetenshöjande aktiviteter	Projektets deltagare har

			- Kartlägga hur vår teorigrund ser ut idag? - Sammanställa och sprida kompetens för att bemöta dagens situation.	varit på konferenser som ordnats av J-sam. Det er gjennomført en evalueringsstudie om Micas metode og rapport foreligger. Vi har arrangerat en utbildningsdag för 210 st inom vård och omsorgsförvaltningen. Vi har också haft en föreläsning om Social medier. Delprojektet har deltagit på konferens i Göteborg för att vidga nätverket och få ny kunskap om ämnet.
			Att bidra till ökad egenmakten för brukarna - Vidareutveckla RSMHs arbete för social integrering i arbetslivet. - Utbilda och informera personal om bemötande och attityd.	RSMH har utvecklats mycket i projektperioden. De har nu en aktiv styrelse och flera aktiviteter, se bilaga. De Medverkar aktivt i Interregprojektet. Projektägaren har gjort ett tjänstemannaförslag till Vård och omsorgsnämnden och RSMH själva har lämnat in en ansökan om pengar för att kunna anställa två personer på 25% vardera med lönebidrag. RSMH har också sökt om utökat aktivitetsbidrag, grundbidrag samt sökt pengar från Kronprinsessan Viktorias fond för att kunna utöka sin verksamhet. Beslut nästa rapporteringsperiod.
			Erfarenhetsutväxling med andre delprojekt i Interregprosjektet	Via näveksträffen, mail och telefonkontakt. Vi har även genomfört en studieresa till Trondheim och besökt några delprojekts verksamheter. Det är genomfört brukarträff för deltagare i projektet i Åre, samt andra brukarutflykter. Vi har kontakt via sociala medier samt wikspace.
6	Evaluering og utvekling av tilbudet ved fritid/rekrea-tion K2	Jämtlands län Lands-ting Øster-sund kommun RSMH	Att identifiera vilka problem/utmaningar som finns, Identifiera flaskhalsar	Några fokusgrupper är genomförda
			Att utveckla ett utbud av fritidsinsatser i alla steg av återhämtningsprocessen - Utvärdera dagens situation. - Kartlägga vilka externa organisationer vi kan samverka med. - Bidra till att skapa möjligheter för RSMH att växa – - Det er en målsetting å utvide RSMH's aktiviteteter i K2'slokaler	Detta arbete fortskrider, men det har blivit förseningar på grund av vakanser. Delprosjektet er derfor planlagt omorganisert, jfr. søknad til interreg. Det er etablert et samarbeide mellom K2 och RSMH. En deltagare från K2 jobbar på RSMH. Brukare har deltagit på brukarträff i Åre i april, samt andra brukarutflykter. Det har ingåtts ett avtal kring att använda K2 som träffpunkt för RSMH.
			Genomföra kompetenshöjande aktiviteter - Identifiera dagens teorigrund. - Sammanställa och sprida kompetens för att bemöta dagens situation.	Også her har det blitt forsinkelser på grunn av vakanser i stillinger ved K2 Personal og brukere ved K2 har deltatt i kurs på MIUN, 7.5 studiepoeng

			Bidra till ökad egenmakt för brukarna – Vidareutveckla RSMHs arbete med sociala träffpunkter och fritidsaktiviteter. – Utbilda och informera personal om bemötande och attityd. – Arrangere møter mellom til eksempel arbeidsformidlingen og brukare	Detta arbete fortlöper Träffar är genomförda på K2. Några deltagare har deltagit på en konferens som genomförts av Handisam kring attityder och bemötande i Stockholm, samt konferensen i Göteborg. Det finns långtgångna planer på att anställa två personer med lönebirdarg på 25% vardera som skall arbeta för RSMH. Beslut kommer i början på januari.
			Erfaringsutveksling med andre delprosjekter i Interregprosjektet	Har deltagit på nätverkssamlinger Har genomfört studiebesök på Aktiv start, Reisverket/ KIM-center, dagsverket og Stavne gård, Mental helse, samt via sociala medier och wikispace
	Delprosjekt	Deltaker	Mål	Resultat
7	KBT-senteret-dokumenta-sjon og formidling av aktivitet, organisering og metodisk arbeid	Mental Helse-Sør-Trøndelag	Dokumentere hvordan KBT-senteret er organisert og drevet	Delrapport er avlevert. Delprosjektet fore-slås avvirket
			Gjennomføre en metaevaluering for å utvikle metoden bruker-spør-bruker	Dette arbeidet ble ikke utført
			Formidle erfaringer fra KBT til RSMH	Delvis gjennomført
			Erfaringsutveksling med andre delprosjekter i Interregprosjektet	Presentasjon på nettverkssamling. Prosjektet er avsluttet
8	Boende Område Torvalla	Øster-sund kommun	Att identifiera vilka problem/utmaningar som finns Kartlegge hur personal stöder brukere i deras deltagande i områdets aktiviteter og hur de får infomation om möten, festligheten i bostadsområdet	Fokusgrupper och intervjuer är genomförda. Det är genomfört möten med brukare och personal. Planer finns på göra djupere undersökning om hur boende opplever sin nærmiljø osv.
			Att bidra till att öka livskvalitén för fler boende genom ett meningsfullt arbete/daglig verksamhet och en hälsofrämjande fritid - Att bidra till ökad kunskap hos personalen och ett gemensamt förhållningssätt gentemot ett "arbete och fritid" för de boende. - Kartlägga kunskapen om hur önskemålen från de boende fördelar sig över ålder och interesse.	Prosesen med dette har startet opp. Det planeras att genomföras livskvalitets-intervjuer. Personalen jobbar aktivt for ått boende skall delta på projektet utflykter/träffar for ått möta andra personer i liknande situation som kan vara gode eksempel på hur det är ått ha en aktiv fritid/arbeit osv. Detta funderar bra. Nya deltagare på næstan alla utflykter/träffar/öppet hus!
			Bidra till ökad brukarmedverkan bland de boende	Detta arbete har påbörjats. Brukarna har deltagit på en brukarträff i Åre, samt varit med og planerat samt genomfört fleraa träffar/utflykter under projektperioden.
			Erfaringsutveksling med andre delprosjekter i Interregprosjektet	Har deltagit på studieresan till Trondheim och brukarträff i Åre, samt via sociala medier og wikispace
9	Samarbeid og erfaringsutvekslling mellom Mittuniversitetet og TISIP/HiST	TISIP Mitt-universitet	Sørge for oppstart av prosjektet i samarbeid med Mittuniversitetet og Østersund kommune Etablere og videreutvikle faglige nettverk i regionen NGB	Dette er gjennomført
			Konkretisere samarbeidet mellom TISIP og Mittuniversitetet	Møter og nettverkssamlinger er gjennomført
			Lærerutveksling mellom institusjonene	Samarbeidet konsentererseg om evalueringer og en faglig
			Bidra til å utvikle en teoretisk forståelse av sosial integrering	

			sluttrapport og bokprosjekt. Lærerutveksling er planlagt i 2011
		Etablerere rapporteringssystem Videreutvikle prosjektplanene	Dette er etablert

Aktiviteter i prosjektet i perioden

- Styringsgruppmøter 13.-14.09, 29.-30.11
- Øppet hus 15.09. med Mica over 100 deltakere
- Øppet hus RSMH/K2 16.09.
- Svamputflykt til Åre 08.09., og Ånge den 12.10.
- Deltakelse på konferanse i Gøteborg om "tilstelning om innstelning" den 24.-25.10
- Middag og teaterbarda RSMH 21.10.
- En dag med kultur den 02.12.
- Utbildningsdag for vård og omsorgspersonal 26.11.
- Forelesning om sosiale medier 08.12.
- Halllowin-fest på MiCA 4.11.
- Julpyssel på RSMH og K2 16.12.
- Møter med delprosjekter datoer, se vedlagt møteoversikt
- Evalueringsarbeid i tilknytning til delprosjekter
- Veiledning av delprosjekter, se møteoversikt.
- Prosjektledertræff med Interreg 2.-3.11, samt møte mellom norsk og svensk side
- Deltakelse på interregseminar i Åre 22.01.
- Planleggingsmøte mellom Mittuniversitetet og TISIP
- Oppstart av facebook grupper med norske og svenske deltakere i prosjektet

INDIKATORER (TABELL 3)

Förväntat resultat av programindikatorerna för (A) Ekonomisk tillväxt eller (B) Attraktiva regioner

Övergripande indikatorer	Antal vid projekt-		
	Start	Nuläge	Slut
Antal kvinner 15-24 år som deltar i projektet.	0	5	7
Antal kvinner yngre än 15 eller äldre än 24 som deltar i projektet	0	30	18
Antal män 15-24 år som deltar i projektet.	0	5	5
Antal män yngre än 15 eller äldre än 24 som deltar i projektet	0	32	20
Antal deltagande företag med kvinnligt ägande som deltar i projektaktiviteter.	0	0	1
Resultat indikatorer			
(A) Antal kvinner som deltar i gemensamma utbildningar och praktik	0	50	50
(A) Antal män som deltar i gemensamma utbildningar och praktik	0	35	50
(B) Etablerade institutionella samarbeiden.	0	6	1
(B) Nya och vidareutvecklade metoder för stads- og landsbygdsutveckling.	0	0	1
Aktivitetsindikatorer for projektet			
(B) Prosjekt med inriktning folkehälsa			

VURDERINGER

Prosjektet er i en driftsfase hvor det blir samlet inn data og gjennomført aktiviteter. Vi er kommet over midtveis i perioden. Delprosjektene har utviklet seg noe ulikt. Noen delprosjekter ligger vesentlig foran tidsplan, mens noen ligger litt i etterkant. Et delprosjekt er avsluttet og et er omorganisert.

Når det gjelder deltakelse så langt i prosjektet ligger det an til at indikatorene oppnås.

INFORMATIONSSINSATSER OCH SKYLTVING AV PROJEKTET

Vi har laget en webside og en informationbrosjyre om prosjektet.

<http://www2.tisip.no/integrering/>

Informasjon blir også formidlet via sosiale medier som facebook og wikispace.

ÖVRIGA MÅL

Se tabell 1 overfor.

GRENSEREGIONALT SAMARBEID

Det er gjennomført tre nettverkssamlinger og flere møter mellom delprosjekter samt studieturer. Det er etablert samarbeid mellom ulike delprosjekter. Prosjektplanen følges. Se aktivitetsoversikt ovenfor.

ÖVRIGA FÖRVÄNTADE RESULTAT OCH EFFEKTER

Prosjektet vil særlig styrke samarbeidet mellom brukerorganisasjoner i Norge og Sverige og i Universitet/høgskolesektoren samt samarbeid mellom kommuner om integrering av mennesker med psykiske vansker. Det er etablert et samarbeid mellom brukerorganisasjoner i Norge og Sverige.

Vi arbeider med å involvere arbeidsformidlingen og politiet i Østersund. Vi har etablert kontakt med Mentorprosjektet for innvandrere i Falun og Trondheim og de har deltatt på en av våre nettverkssamlinger.

PERIODENS VERKSAMHETER OCH KOSTNADER

PLANLEGGING OG ADMINISTRASJON

Prosjektplaner for samtlige delprosjekter er oppdatert og lagt ut på hjemmesiden. I disse finnes en justert beskrivelse av situasjonen ved oppstart samt mål, delmål, framdriftsplan og ressursoversikt. Det er avlevert rapporter fra delprosjektene som også er lagt ut her.

MØTER

Det er avholdt prosjektmøter både på norsk side og svensk side i delprosjektene. Dette gjelder også mellom TISIP og Mittuniversitetet. Det vært 14 møter på norsk side og 11 møter på svensk side i prosjektet i perioden. Det har også vært 3 møter mellom norsk og svensk side. Se vedlagte møteoversikter.

NETTVERKSSAMLINGER

Prosjektet har ikke gjennomført noen nätverkssamling i denne perioden.

WEBARBEID

Det har pågått arbeid med oppdatering og videreutvikling av nettside for prosjektet. Denne forligger på norsk og svensk.

Vi vil tar sikte på å lage en engelsk utgave.

Vi har også en intern informasjonsside for deltakere i prosjektet på wikispace..

<http://sosial-integrering.wikispaces.com/>

Her ligger arbeidsnotater, møtereferater, artikler og delrapporter.

EVALUERINGSARBEID

Beskrivelsene av utgangspunktene for de ulike delprosjektene danner grunnlag for evaluering. For øvrig vil indikatorene angitt ovenfor gi grunnlag for evaluering. Det vil bli laget en egen faglig rapport med oppsummering av faglige erfaringer og resultater.

TID- OCH AKTIVITETSPLAN

Prosjektet fortløper hovedsaklig i takt med den beslutade projektplanen både kostnads- og versamhetsmässigt. Deter behov for omdisponeringer i to prosjekter, jfr. egen søknad. Nedenfor er stilt opp opprinnelig tids- og aktivitetsplanen samt justert tidsplan nedanför.

PLAN I HENHOLD TIL BESLUT (TABELL 4)

17. Tid och aktivitetsplan för projektet		
Aktivitet	Start (åååå-mm-dd)	Slut (åååå-mm-dd)
Oppstart och etablering av projektorganisation	2008-12-01	2009-03-31
Oppstart av delprosjekt	2009-02-01	2009-04-30
Informationsspridning och involvering av samarbeitspartners	2009-03-01	2009-06-30
Oppstart av evaluering av delprosjekt og tiltak	2009-09-01	2009-09-30
Drift av delprosjekt	2009-04-01	2011-10-31
Kurs og erfarenhetsutveksling mellom delprosjekten	2009-03-01	2011-10-31
Studiebesök	2009-04-04	2011-01-01
Undervisningsevaluering og delrapportering	2009-06-01	2011-11-30
Planlägga fortsatt verksamhet og användning av resultat efter projektslut	2011-10-31	2011-11-30
Projektutvärdering og slutredovisning/Prosjektevaluering og avslutsredovisning	2011-10-01	2011-11-30
Prosjektets start og slutdatum	2008-12-01	2011-11-30

JUSTERT FRAMDRIFTSPLAN (TABELL5)

Aktiviteter	2008 2. halvår		2009 1. halvår		2009 2. halvår		2010 1. halvår		2010 2. halvår		2011 1. halvår		2011 2. halvår	
Oppstart og organisering		x	xx	x	x									
Beskrive utgangspunktet			x	x	x									
Videreutvikle prosjekt-plan og evalueringsdesign			xxx	x										
Etablering av samarbeid			x	x	x	x	x		x	x	x		x	x
Studiebesøk			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Evaluering av tiltak			x	x x	x	xx	x	xx	x	xx	x	xx	x	xx
Implementering av resultater									xx	xx	xx	xx	xx	
Informasjonsspredning					x	xx	x	x	x	x	x	X	x	xx
Rapportering			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	xxx

Åre, 19.01. 2011

Karl-Johan Johansen